

Rheoliadau drafft a osodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 77 o Ddeddf Newid Hinsawdd 2008, i'w cymeradwyo drwy benderfyniad Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2010 Rhif (Cy.)

**DIOGELU'R AMGYLCHEDD,
CYMRU**

**Rheoliadau Codi Tâl am Fagiau
Siopa Untro (Cymru) 2010**

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth ynghylch yr isafswm tâl mae'n rhaid i werthwyr nwyddau ei godi am fagiau siopa untro. Caiff y Rheoliadau eu gwneud o dan adrannau 77 a 90 o Ddeddf Newid Hinsawdd 2008 ac Atodlen 6 iddi.

Mae Rhan 1 o'r Rheoliadau yn ymdrin â diffiniadau a gweinyddwyr. Mae'n cynnwys diffiniad o "bag siopa untro" a diffiniad o "gwerthwr"; ac mae'n penodi cynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol yn weinyddwyr o dan y Rheoliadau.

Mae Rhan 2 o'r Rheoliadau'n ymdrin â'r isafswm tâl y mae'n rhaid i werthwr ei godi am fag siopa untro a'r mathau o fagiau siopa untro nad yw'r gofyniad i godi tâl yn gymwys ar eu cyfer (nodir y bagiau o dan sylw yn Atodlen 1 i'r Rheoliadau).

Mae Rhan 3 o'r Rheoliadau'n ymdrin â chadw, cyflenwi a chyhoeddi cofnodion gan werthwyr.

Mae Rhan 4 o'r Rheoliadau'n pennu'r amgylchiadau pan fo gwerthwr yn torri'r Rheoliadau hyn.

Mae Rhan 5 o'r Rheoliadau'n ymwneud â sancsiynau sifil. Mae'n cyflwyno Atodlenni 2 a 3 ac yn ymdrin ag amgylchiadau pan na ellir gwneud cynnig ffurfiol i osod cosb benodedig neu wneud gofyniad yn ôl disgrisiwn.

Mae Atodlen 2 yn rhoi pŵer i weinyddwyr i osod cosbau ariannol penodedig ac mae'n cynnwys hawliau a rhwymedigaethau gweithdrefnol cysylltiedig. Mae

Atodlen 3 yn rhoi pŵer i weinyddwyr osod gofynion yn ôl disgrisiwn ac mae'n cynnwys hawliau a rhwymedigaethau gweithdrefnol cysylltiedig.

Mae Rhan 6 o'r Rheoliadau'n ymdrin â gorfodaeth a pheidio â chydymffurfio. Mae'n rhoi pwerau gorfodi i weinyddwyr; yn caniatáu i weinyddwyr adennill costau gorfodi penodol y maent yn rhesymol wedi mynd iddynt; ac yn caniatáu i weinyddwyr adennill arian am gosbau a chostau gorfodi drwy'r llysoedd sifil neu, os yw'r llys yn gorchymyn hynny, fel pe baent yn daladwy o dan orchymyn llys. Mae'r Rhan hon yn cyflwyno Atodlen 4 sy'n caniatáu i weinyddwyr osod cosbau ar werthwyr sy'n methu â chydymffurfio â gofynion penodol a osodwyd arnynt cyn hynny. Mae'r Rhan hon hefyd yn caniatáu i weinyddwyr ei gwneud yn ofynnol i werthwyr gyhoeddi manylion unrhyw sancsiynau sifil y maent wedi mynd iddynt.

Mae Rhan 7 o'r Rheoliadau'n ymdrin â materion gweinyddol megis cwmpas pwerau gweinyddwyr o dan y Rheoliadau, darpariaeth gyffredinol mewn perthynas ag apelau a dyletswyddau gweinyddwyr i gyhoeddi canllawiau ynghylch sut y byddant yn arfer y pwerau sancsiynu sifil a gorfodi sydd ganddynt o dan y Rheoliadau.

Comisiynodd Llywodraeth Cynulliad Cymru y Swyddfa Gwell Rheoleiddio Lleol ("SGRhLI") i gynnal arolwg o'r cynnydd a wnaed gan bob cyngor sir a chyngor bwrdeistref sirol yng Nghymru o ran gweithio yn ôl egwyddorion rheoleiddio da, fel a nodir ym mharagraff 23 o Atodlen 6 i Ddeddf Newid Hinsawdd 2008. Gellir cael copi o adroddiad SGRhLI gan Lywodraeth Cynulliad Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ.

Mae asesiad effaith wedi cael ei baratoi ar gyfer y Rheoliadau hyn. Gellir cael copi oddi wrth Lywodraeth Cynulliad Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ.

Hysbyswyd y Comisiwn Ewropeaidd am ddrafft o'r Rheoliadau yn unol â'r canlynol:

(i) Erthygl 8 o Gyfarwyddeb 98/34/EC Senedd Ewrop a'r Cyngor sy'n gosod gweithdrefn ar gyfer darparu gwybodaeth ym maes safonau a rheoliadau technegol (OJ Rhif L204, 21.7.1998, t.37) a ddiwygiwyd ddiwethaf gan Gyfarwyddeb y Cyngor 2006/96/EC (OJ Rhif L363, 20.12.2006, t.81); a

(ii) Erthygl 16 o Gyfarwyddeb Senedd Ewrop a'r Cyngor 94/62/EC dyddiedig 20 Rhagfyr 1994 ar becynnu a gwastraff pecynnu (OJ Rhif L365, 31.12.1994, t.10) a ddiwygiwyd ddiwethaf gan Reoliad (EC) Rhif 219/2009 (OJ Rhif L87, 31.3.2009, t.109).

Rheoliadau drafft a osodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 77 o Ddeddf Newid Hinsawdd 2008, i'w cymeradwyo drwy benderfyniad Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2010 Rhif (Cy.)

**DIOGELU'R AMGYLCHEDD,
CYMRU**

**Rheoliadau Codi Tâl am Fagiau
Siopa Untro (Cymru) 2010**

*Gosodwyd mewn drafft gerbron Cynulliad
Cenedlaethol Cymru 1 Tachwedd 2010*

Gwnaed ***

Yn dod i rym 1 Hydref 2011

Mae Gweinidogion Cymru'n gwneud y Rheoliadau hyn drwy arfer y pwerau a roddwyd gan adrannau 77(2) a 90(3)(a) a (b) o Ddeddf Newid Hinsawdd 2008 a pharagraffau 1, 2, 3(1)(a) a (2)(a), 4 i 8, 9(1) a (2), 10, 12, 16 i 19 a 21 o Atodlen 6 iddi(1).

Mae Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni, yn unol â pharagraff 23 o Atodlen 6 i'r Ddeddf honno y bydd pob cyngor sir a phob cyngor bwrdeistref sirol yng Nghymru yn gweithredu yn unol â'r egwyddorion y cyfeirir atynt yn y paragraff hwnnw pan fyddant yn arfer pŵer a roddir gan y Rheoliadau hyn wrth osod sancsiwn sifil.

Mae drafft o'r Rheoliadau hyn wedi cael ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'i gymeradwyo ganddo drwy benderfyniad yn unol ag

---

(1) 2008 p.27; gweler adran 77(3) o Ddeddf Newid Hinsawdd 2008 i gael y diffiniad o "the relevant national authority"; a pharagraff 3(4) o Atodlen 6 i'r Ddeddf honno i gael y diffiniad o "specified".

adran 77(4)(a) a (b) o Ddeddf Newid Hinsawdd 2008 a pharagraff 27(3)(1) o Atodlen 6 iddi.

RHAN 1

Cyflwyniad

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Codi Tâl am Fagiâu Siopa Untro (Cymru) 2010.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru ac maent yn dod i rym ar 1 Hydref 2011.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “blwyddyn adrodd” (*“reporting year”*) yw—

- (a) y cyfnod sy'n dechrau ar y dyddiad y daw'r Rheoliadau hyn i rym ac sy'n dod i ben ar 6 Ebrill 2012;
- (b) ar ôl hynny, y cyfnod sy'n cychwyn ar 7 Ebrill mewn un flwyddyn ac sy'n dod i ben ar 6 Ebrill y flwyddyn ganlynol; ac mae'r cyfnod hwnnw am y tro cyntaf i gychwyn ar 7 Ebrill 2012;

ystyr “cofnod” (*“record”*) yw'r wybodaeth a bennir yn rheoliad 8(3);

ystyr “cosb am dalu'n hwyr” (*“late payment penalty”*) yw unrhyw gynnydd mewn swm sy'n daladwy—

- (a) fel cosb ariannol benodedig, yn rhinwedd paragraff 10 o Atodlen 2;
- (b) fel cosb ariannol amrywiadwy, yn rhinwedd paragraff 9 o Atodlen 3;
- (c) fel cosb am beidio â chydymffurfio, yn rhinwedd paragraff 8 o Atodlen 4;

mae i “hysbysiad adennill costau gorfodi” (*“enforcement costs recovery notice”*) yr ystyr a roddir yn rheoliad 16(1);

mae i “hysbysiad o gosb am beidio â chydymffurfio” (*“non-compliance penalty notice”*) yr ystyr a roddir ym mharagraff 5(4) o Atodlen 4;

mae i “swm penodedig” (*“specified sum”*) yr ystyr a roddir ym mharagraff 4(2) o Atodlen 2;

mae “swyddogaethau” (*“functions”*) yn cynnwys pwerau a dyletswyddau; ac

---

(1) Gweler adran 97 o'r Ddeddf honno i gael y diffiniad o “devolved legislature”.

ystyr “y tâl” (*“the charge”*) yw'r isafswm tâl a bennir yn rheoliad 6.

(2) Mae cyfeiriadau at—

- (a) hysbysiad o fwriad mewn perthynas â chosb ariannol benodedig, yn gyfeiriadau at hysbysiad o fwriad a gyflwynir o dan baragraff 3(1) o Atodlen 2;
- (b) hysbysiad terfynol mewn perthynas â chosb ariannol benodedig, yn gyfeiriadau at hysbysiad terfynol a gyflwynir o dan baragraff 6(5) o Atodlen 2;
- (c) hysbysiad o fwriad mewn perthynas â gofyniad yn ôl disgrisiwn, yn gyfeiriadau at hysbysiad o fwriad a gyflwynir o dan baragraff 3(1) o Atodlen 3;
- (ch) hysbysiad terfynol mewn perthynas â gofyniad yn ôl disgrisiwn, yn gyfeiriadau at hysbysiad terfynol a gyflwynir o dan baragraff 5(6) o Atodlen 3;
- (d) hysbysiad o fwriad mewn perthynas â chosb am beidio â chydymffurfio, yn gyfeiriadau at hysbysiad o fwriad a gyflwynir o dan baragraff 3(1) o Atodlen 4.

(3) Mae cyfeiriadau at fagiau siopa untro sy'n denu'r tâl yn gyfeiriadau at y bagiau siopa untro hynny y mae rheoliad 6 yn gymwys iddynt.

Ystyr “bag siopa untro”

3.—(1) Yn y Rheoliadau hyn ystyr “bag siopa untro” (*“single use carrier bag”*) yw bag sy'n cyfateb i'r disgrifiad ym mharagraff (2) neu (3)—

(2) Mae bag yn cyfateb i'r disgrifiad yn y paragraff hwn—

- (a) os yw wedi ei wneud yn gyfan gwbl neu'n bennaf o bapur, deunydd sy'n seiliedig ar blanhigion neu startsh naturiol; a
- (b) os nad yw wedi ei weithgynhyrchu'n benodol i'w aildefnyddio'n aml.

(3) Mae bag yn cyfateb i'r disgrifiad yn y paragraff hwn os yw'n fag plastig—

- (a) nad yw'n bodloni pob un o'r gofynion ym mharagraff (4); neu
- (b) sy'n bodloni pob un o'r gofynion ym mharagraff (4) ond nad yw wedi ei fwriadu i'w aildefnyddio'n aml (gweler paragraff (5)).

(4) Y gofynion yw—

- (a) bod y naill a'r llall o ddimensiynau'r bag yn fwy na 404 o filimetrau (“mm”);
- (b) bod o leiaf un o ddimensiynau'r bag yn fwy na 439 mm;

- (c) bod y bag wedi ei weithgynhyrchu o ddeunydd sy'n fwy na 49 o ficronau yn ei drwch.

(5) Mae bag plastig wedi ei fwriadu i'w aildddefnyddio'n aml—

- (a) os yw wedi ei brynu gan y cwsmer; a
- (b) pan fydd wedi ei dreulio'n llwyr, os gellir ei ddychwelyd i'r gwerthwr y prynwyd ef ohono a chael un newydd yn ei le yn ddi-dâl.

(6) Yn y rheoliad hwn—

ystyr “bag plastig” (*“plastic bag”*) yw bag sydd wedi ei wneud yn gyfan gwbl neu'n bennaf o blastig;

ystyr “dimensiynau” (*“dimensions”*) yw lled neu uchder.

Ystyr “gwerthwr”

4.—(1) Yn y Rheoliadau hyn, ystyr “gwerthwr” (*“seller”*) yw person sydd wrth fasnachu neu redeg busnes—

- (a) yn gwerthu nwyddau o le yng Nghymru;
- (b) yn gwerthu nwyddau a gyflenwir i bersonau yng Nghymru.

Ond mae hyn yn ddarostyngedig i baragraff (2).

(2) Pan fo person (A) yn gwerthu nwyddau yn swyddogaeth A fel swyddog neu gyflogai i berson arall (B), yna at ddibenion y Rheoliadau hyn B yw'r gwerthwr o dan yr amgylchiadau hynny, ac nid A.

Gweinyddwr

5.—(1) Awdurdod lleol sydd i weinyddu'r ddarpariaeth a wneir gan y Rheoliadau hyn, ac yn unol â hynny, ef yw'r gweinyddwr ar gyfer ei ardal(1).

(2) Ym mharagraff (1) mae'r cyfeiriad at awdurdod lleol yn gyfeiriad at gyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol.

---

(1) I gael diffiniad o “*administrator*”, gweler paragraff 6(1) a (4) o Atodlen 6 i Ddeddf Newid Hinsawdd 2008; ac ar gyfer cwmpas pwerau gweinyddwyr o dan y Rheoliadau hyn, gweler rheoliad 19.

RHAN 2

Y Tâl a Godir

Gofyniad i godi tâl

6. Rhaid i werthwr godi isafswm o 5 ceiniog am bob bag siopa untro newydd a gyflenwir—

- (a) yn y lle yng Nghymru lle y gwerthir y nwyddau, at ddibenion galluogi'r nwyddau i gael eu cymryd oddi yno;
- (b) at ddibenion galluogi'r nwyddau i gael eu cyflenwi i bersonau yng Nghymru.

Ond mae hyn yn ddarostyngedig i reoliad 7.

Esemptiad i'r gofyniad i godi tâl

7. Nid yw rheoliad 6 yn gymwys mewn perthynas â chyflenwi bagiau siopa untro o'r mathau a ddisgrifir yn Atodlen 1 ac mae'r Atodlen honno yn cael effaith yn unol â hynny.

RHAN 3

Cofnodion a Chyhoeddi

Cadw cofnodion

8.—(1) Rhaid i werthwr gadw cofnod cywir o'r wybodaeth a bennir ym mharagraff (3) ar gyfer pob blwyddyn adrodd.

(2) Rhaid i werthwr ddal gafael ar gofnodion am gyfnod o dair blynedd gan gychwyn ar 31 Mai yn y flwyddyn adrodd yn dilyn honno y mae cofnod yn berthnasol iddi.

(3) Yr wybodaeth yw—

- (a) nifer y bagiau siopa untro a gyflenwir gan y gwerthwr sy'n denu'r tâl;
- (b) y swm gros a gafwyd gan y gwerthwr drwy godi taliadau am fapiau siopa untro sy'n denu'r tâl;
- (c) enillion gros y tâl(1);
- (ch) enillion net y tâl(2);
- (d) dadansoddiad o sut y daethpwyd at y swm sy'n cynrychioli'r gwahaniaeth rhwng enillion gros ac enillion net y tâl, gan gynnwys (yn benodol)—

---

(1) I gael ystyr “*gross proceeds of the charge*” gweler paragraff 7(4) o Atodlen 6 i Ddeddf Newid Hinsawdd 2008.

(2) I gael ystyr “*net proceeds of the charge*” gweler paragraff 7(4) o Atodlen 6 i'r Ddeddf honno.

- (i) y dosraniad rhwng unrhyw TAW briodoladwy a chostau rhesymol;
- (ii) y dosraniad rhwng pennau gwahanol o gostau rhesymol;

(dd) at ba ddibenion y defnyddiwyd yr enillion net a gafwyd o'r tâl.

(4) Y canlynol yw'r symiau penodedig at ddibenion y diffiniad o "*net proceeds of the charge*" ym mharagraff 7(4) o Atodlen 6 i Ddeddf Newid Hinsawdd 2008⁽¹⁾—

- (a) swm unrhyw TAW briodoladwy;
- (b) swm unrhyw gostau rhesymol.

(5) Yn y rheoliad hwn—

ystyr "costau rhesymol" ("*reasonable costs*") yw—

- (a) costau y mae gwerthwr yn rhesymol yn mynd iddynt i alluogi'r gwerthwr i gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn;
- (b) costau y mae gwerthwr yn rhesymol yn mynd iddynt i alluogi'r gwerthwr i gyfathrebu gwybodaeth am y tâl i gwsmeriaid;

mae i "TAW" yr ystyr a roddir i "VAT" yn adran 96 o Ddeddf Treth ar Werth 1994⁽²⁾;

ystyr "TAW briodoladwy" ("*attributable VAT*") yw'r TAW ar gyflenwad gan y gwerthwr o fagiâu siopa untro sy'n denu'r tâl.

Argaeledd cofnodion

9.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys pan fo person a grybwyllir ym mharagraff (4) yn gwneud cais i werthwr yn ysgrifenedig i gyflenwi cofnod am flwyddyn adrodd.

(2) Os daw cais i law yn ystod y cyfnod y delir gafael ar y cofnod sydd o dan sylw, rhaid i'r gwerthwr ddarparu copi o'r cofnod hwnnw i'r person a wnaeth gais amdano o fewn 28 o ddiwrnodau ar ôl iddo gael y cais ysgrifenedig.

(3) Y cyfnod dal gafael yw'r cyfnod o dair blynedd y mae'n rhaid dal gafael ar unrhyw gofnod penodol o dan reoliad 8(2).

(4) Y personau yw—

- (a) Gweinidogion Cymru;
- (b) aelod o'r cyhoedd.

---

(1) 2008 p. 27.

(2) 1994 p.23; mae diwygiadau i adran 96 nad ydynt yn berthnasol i'r Rheoliadau hyn.

Cyhoeddi cofnodion

10.—(1) Rhaid i werthwr gyhoeddi'r cofnod ar gyfer blwyddyn adrodd os bodlonir yr amodau ym mharagraff (2) gan y gwerthwr mewn perthynas â'r flwyddyn adrodd o dan sylw.

(2) Yr amodau yw—

- (a) bod y gwerthwr yn berson trethadwy at ddibenion Deddf Treth ar Werth 1994;
- (b) bod y gwerthwr yn cyflenwi 1000 neu fwy o fagiau siopa untro sy'n denu'r tâl.

(3) Rhaid i werthwr gyhoeddi'r cofnod ar neu cyn 31 Mai yn y flwyddyn adrodd sy'n dilyn honno y mae'r cofnod yn ymwneud â hi.

(4) Rhaid i'r cofnod barhau i fod wedi ei gyhoeddi hyd at 31 Mai yn y flwyddyn adrodd ddilynol.

(5) Rhaid i'r cyhoeddi fod yn y dull a ganlyn—

- (a) ar wefan y gwerthwr; neu
- (b) drwy arddangos hysbysiad sy'n cynnwys y cofnod yn holl fangreuedd y gwerthwr yng Nghymru y mae gan gwsmeriaid fynediad iddynt.

(6) Os bydd gwerthwr yn cyhoeddi'r cofnod ar ei wefan—

- (a) rhaid i'r cofnod gael ei arddangos yn amlwg ar dudalen gartref y gwerthwr; neu
- (b) os yw'r cofnod i gael ei arddangos yn rhywle arall ar wefan y gwerthwr, rhaid i ddolen i'r cofnod gael ei harddangos yn amlwg ar dudalen gartref y gwerthwr.

(7) Os bydd gwerthwr yn cyhoeddi'r cofnod yn y dull a ddisgrifir ym mharagraff (5)(b), rhaid i'r hysbysiad gael ei arddangos mewn lle amlwg, fel bod cwsmeriaid yn gallu ei weld yn eglur ac yn gallu ei ddarllen.

RHAN 4

Torri'r Rheoliadau

Torri'r Rheoliadau

11.—(1) Mae gwerthwr yn torri'r Rheoliadau hyn os yw, oherwydd methiant i gymryd pob cam rhesymol sy'n angenrheidiol i'w alluogi i wneud hynny, yn methu â chydymffurfio â gofyniad a grybwyllir ym mharagraff (2).

(2) Y gofynion yw—

- (a) y gofyniad i godi tâl yn unol â rheoliad 6;
- (b) y gofyniad i gadw cofnodion yn unol â rheoliad 8;

- (c) y gofyniad i ddal gafael ar gofnodion yn unol â rheoliad 8;
- (ch) y gofyniad i gyflenwi cofnodion yn unol â rheoliad 9;
- (d) y gofyniad i gyhoeddi cofnodion yn unol â rheoliad 10.

(3) Mae gwerthwr yn torri'r Rheoliadau hyn os yw, heb achos rhesymol—

- (a) yn rhoi gwybodaeth anwir neu gamarweiniol i weinyddwr;
- (b) yn rhwystro gweinyddwr neu'n methu â rhoi cymorth iddo fel arall wrth iddo gyflawni ei swyddogaethau o dan y Rheoliadau hyn.

RHAN 5

Sanctiynau sifil

Sanctiynau sifil

12. Mae'r Atodlenni canlynol yn cael effaith—

- (a) Atodlen 2, sy'n gwneud darpariaeth ar gyfer cosbau ariannol penodedig(1);
- (b) Atodlen 3, sy'n gwneud darpariaeth ar gyfer gofynion yn ôl disgrisiwn(2).

Cyfuniad o gosbau

13.—(1) Ni chaiff gweinyddwr gyflwyno hysbysiad o fwriad mewn perthynas â chosb ariannol benodedig i werthwr os gosodwyd gofyniad yn ôl disgrisiwn ar y gwerthwr hwnnw mewn perthynas â'r un toriad yn y Rheoliadau.

(2) Ni chaiff gweinyddwr gyflwyno hysbysiad o fwriad mewn perthynas â gofyniad yn ôl disgrisiwn i werthwr yn unrhyw o'r amgylchiadau canlynol—

- (a) pan fo cosb ariannol benodedig wedi ei gosod ar y gwerthwr hwnnw mewn perthynas â'r un toriad yn y Rheoliadau;
- (b) pan fo'r gwerthwr wedi rhyddhau ei hun rhag atebolrwydd i gosb ariannol benodedig mewn perthynas â'r un toriad yn y Rheoliadau drwy dalu swm penodedig;
- (c) pan fo gofyniad yn ôl disgrisiwn eisoes wedi ei osod mewn perthynas â'r un weithred neu anwaith.

---

(1) I gael ystyr “*fixed monetary penalty*” gweler paragraff 10(3) o Atodlen 6 i Ddeddf Newid Hinsawdd 2008.

(2) I gael ystyr “*discretionary requirement*” gweler paragraff 12(3) o Atodlen 6 i'r Ddeddf honno.

RHAN 6

Gorfodi a Pheidio â chydymffurfio

Pwerau gorfodi

14.—(1) Mae gan weinyddwr y pwerau gorfodi sydd yn y rheoliad hwn.

(2) Y pwerau yw—

- (a) prynu nwyddau prawf er mwyn canfod a gydymffurfir â'r Rheoliadau hyn;
- (b) arolygu unrhyw nwyddau a mynd i mewn i unrhyw fangre ar unrhyw adeg resymol (heblaw mangre ddomestig) er mwyn canfod a gydymffurfir â'r Rheoliadau hyn;
- (c) os yw gweinyddwr yn credu'n rhesymol bod methiant wedi bod i gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn—
  - (i) cwستیynu gwerthwr neu swyddogion neu gyflogeion gwerthwr;
  - (ii) ei gwneud yn ofynnol bod dogfennau'n cael eu dangos neu fod gwybodaeth yn cael ei darparu.

(3) Yn y rheoliad hwn ystyr “mangre ddomestig” (“*domestic premises*”) yw mangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf yn annedd breifat.

(4) Rhaid i weinyddwr sy'n ceisio arfer pŵer o dan baragraff (2)(b) neu (c) ddangos tystiolaeth o bwy ydyw a thystiolaeth o'i awdurdod os y person sy'n gofyn iddo, neu felly yr ymddengys, yw—

- (a) y gwerthwr, neu swyddog neu gyflogai i'r gwerthwr;
- (b) perchennog neu feddiannydd unrhyw fangre lle y mae'r gweinyddwr yn ceisio arfer y pŵer o dan sylw.

(5) Nid oes dim ym mharagraff (2) sy'n gorfodi dangos unrhyw ddogfen—

- (a) yng Nghymru a Lloegr neu Ogledd Iwerddon, y byddai gan y person hwnnw ar seiliau braint broffesiynol gyfreithiol yr hawl i beidio â'i dangos o dan orchymyn datgelu mewn achos yn y Llys Sirol neu'r Uchel Lys; neu
- (b) yn yr Alban, y byddai gan y person hwnnw ar seiliau cyfrinachedd gohebiaeth yr hawl i beidio â'i dangos o dan orchymyn dangos dogfennau mewn achos yn y Llys Sesiwn.

Gofynion yn ôl disgresiwn nad ydynt yn rhai ariannol: gorfodi

15. Mae Atodlen 4 yn gwneud darpariaeth ar gyfer gosod cosbau ariannol mewn achosion pan fo gwerthwr yn methu â chydymffurfio â gofyniad yn ôl

disgresiwn nad yw'n un ariannol⁽¹⁾ ac mae'r Atodlen honno'n cael effaith yn unol â hynny.

Adennill costau gorfodi

16.—(1) Caiff gweinyddwr gyflwyno hysbysiad (“hysbysiad adennill costau gorfodi”) i werthwr y gosodwyd gofyniad yn ôl disgresiwn arno yn ei gwneud yn ofynnol bod y gwerthwr hwnnw'n talu'r costau yr aed iddynt gan y gweinyddwr mewn perthynas â gosod y gofyniad yn ôl disgresiwn hyd at amser ei osod (“costau gorfodi”).

(2) Mae costau gorfodi yn cynnwys, yn benodol—

- (a) costau ymchwilio;
- (b) costau gweinyddu;
- (c) costau cael cyngor arbenigwr (gan gynnwys cyngor cyfreithiol).

(3) Rhaid i hysbysiad adennill costau gorfodi bennu'r swm y mae'n ofynnol ei dalu a rhaid iddo gynnwys gwybodaeth o ran—

- (a) sut y gellir talu;
- (b) y dyddiad erbyn pryd y mae'n rhaid talu;
- (c) yr hawl i apelio; a
- (ch) y canlyniadau am fethu â thalu erbyn y dyddiad y mae'n ddyledus.

(4) Rhaid i'r dyddiad y cyfeirir ato ym mharagraff (3)(b) fod o leiaf 28 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad y cyflwynir yr hysbysiad adennill costau gorfodi i'r gwerthwr.

(5) Rhaid i'r gwerthwr dalu'r costau gorfodi erbyn y dyddiad a bennir yn yr hysbysiad adennill costau gorfodi.

(6) Ond mae paragraff (5) yn ddarostyngedig i weddill y darpariaethau yn y rheoliad hwn a rheoliad 21(4) (atal gofynion a hysbysiau tra disgwylir apêl).

(7) Os yw penderfyniad gweinyddwr o dan y rheoliad hwn yn destun apêl, yna i'r graddau y caiff y penderfyniad hwnnw ei gadarnhau, rhaid i'r gwerthwr dalu'r costau gorfodi o fewn 28 o ddiwrnodau ar ôl y diwrnod y dyfernir yr apêl.

(8) Rhaid i weinyddwr ddarparu dadansoddiad manwl o'r costau a bennir mewn hysbysiad adennill costau gorfodi os bydd y gwerthwr y cyflwynwyd yr hysbysiad iddo yn gofyn amdano.

(9) Nid yw gwerthwr yn atebol i dalu unrhyw gostau y mae'r gwerthwr hwnnw'n dangos yr aed iddynt yn ddiangen.

---

(1) I gael ystyr “*non-monetary discretionary requirement*” gweler paragraff 12(3)(b) o Atodlen 6 i Ddeddf Newid Hinsawdd 2008.

(10) Caiff gwerthwr apelio—

- (a) yn erbyn penderfyniad gweinyddwr i osod gofyniad i dalu costau;
- (b) yn erbyn penderfyniad gweinyddwr o ran swm y costau hynny.

Adennill taliadau

17. Caiff gweinyddwr adennill unrhyw gosb ariannol benodedig, cosb ariannol amrywiadwy, cosb am fethu â chydymffurfio, costau gorfodi neu gosb am fod yn hwyr yn talu—

- (a) fel dyled sifil;
- (b) ar orchymyn gan lys, fel pe bai'n daladwy o dan orchymyn llys.

Cyhoeddusrwydd ar gyfer gosod sancsiynau sifil

18.—(1) Caiff gweinyddwr roi hysbysiad cyhoeddusrwydd i werthwr y gosodwyd sancsiwn sifil arno⁽¹⁾.

(2) Y canlynol yw'r wybodaeth a bennir at ddibenion paragraff 19(2)(b) o Atodlen 6 i Ddeddf Newid Hinsawdd 2008—

- (a) y math o sancsiwn sifil o dan sylw;
- (b) y seiliau dros osod y sancsiwn;
- (c) os oedd y sancsiwn yn gosb ariannol benodedig neu'n gosb ariannol amrywiadwy, swm y gosb honno;
- (ch) os oedd y sancsiwn yn ofyniad yn ôl disgrisiwn nad yw'n ariannol, natur y gofyniad o dan sylw.

(3) Rhaid i hysbysiad cyhoeddusrwydd—

- (a) pennu'r dull cyhoeddi sy'n ofynnol;
- (b) pennu'r amser ar gyfer cydymffurfio â'r hysbysiad;
- (c) ei gwneud yn ofynnol i'r gwerthwr ddarparu tystiolaeth o gydymffurfio â'r hysbysiad o fewn amser a bennir yn yr hysbysiad.

(4) Os bydd gwerthwr yn methu â chydymffurfio â hysbysiad cyhoeddusrwydd o fewn yr amser a bennir o dan baragraff (3)(b), caiff y gweinyddwr—

- (a) rhoi cyhoeddusrwydd i'r wybodaeth y mae'n ofynnol rhoi cyhoeddusrwydd iddi gan yr hysbysiad; a
- (b) adennill y costau o wneud hynny oddi wrth y gwerthwr o dan sylw.

---

(1) I gael ystyr “*publicity notice*” gweler paragraff 19(2) o Atodlen 6 i Ddeddf Newid Hinsawdd 2008.

(5) Pan fo gweinyddwr yn rhoi cyhoeddusrwydd i wybodaeth o dan baragraff (4)(a) rhaid iddo wneud hynny mewn dull y mae'n ystyried yw'r dull mwyaf tebygol i ddwyn yr wybodaeth i sylw aelodau o'r cyhoedd yn ei ardal.

RHAN 7

Gweinyddu

Cwmpas pwerau gweinyddwyr

19. Mae'r swyddogaethau a roddir i weinyddwr gan y Rheoliadau hyn yn arferadwy gan weinyddwr yn ei ardal ac mewn perthynas â hi.

Tynnu hysbysiad yn ôl neu ei ddiwygio

20.—(1) Caiff gweinyddwr ar unrhyw adeg yn ysgrifenedig—

- (a) tynnu'n ôl hysbysiad o fwriad neu hysbysiad terfynol mewn perthynas â chosb ariannol benodedig;
- (b) tynnu'n ôl hysbysiad o fwriad neu hysbysiad terfynol mewn perthynas â chosb ariannol amrywiadwy neu leihau'r swm a bennir yn yr hysbysiad;
- (c) tynnu'n ôl hysbysiad o fwriad neu hysbysiad terfynol mewn perthynas â gofyniad yn ôl disgresiwn nad yw'n ariannol neu ddiwygio'r camau a bennir yn yr hysbysiad er mwyn lleihau swm y gwaith angenrheidiol i gydymffurfio â'r hysbysiad;
- (ch) tynnu'n ôl hysbysiad o fwriad mewn perthynas â chosb am beidio â chydymffurfio neu leihau'r swm a bennir yn yr hysbysiad;
- (d) tynnu'n ôl hysbysiad o gosb am beidio â chydymffurfio neu leihau'r swm a bennir yn yr hysbysiad;
- (dd) tynnu'n ôl hysbysiad adennill costau gorfodi neu leihau'r swm a bennir yn yr hysbysiad.

(2) Rhaid i weinyddwr ymgynghori â'r gwerthwr o dan sylw cyn tynnu hysbysiad yn ôl neu ei ddiwygio o dan baragraff (1).

(3) Ond nid yw paragraff (2) yn gymwys yn unrhyw achos os nad yw'n ymarferol i ymgynghori â'r gwerthwr o dan sylw.

Apelau

21.—(1) Mae apêl o dan y Rheoliadau hyn i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf⁽¹⁾ (“y Tribiwnlys”).

(2) Yn unrhyw apêl pan fo cyflawni toriad yn y Rheoliadau yn fater sy'n gofyn am ddyfarniad, rhaid i'r gweinyddwr brofi'r toriad hwnnw yn y Rheoliadau yn ôl pwysau tebygolrwydd.

(3) Yn unrhyw achos arall rhaid i'r Tribiwnlys ddyfarnu safon y prawf.

(4) Mae gofyniad neu hysbysiad sy'n destun apêl yn cael eu hatal tra disgwylir dyfarniad i'r apêl.

(5) Caiff y Tribiwnlys, mewn perthynas â gosod gofyniad neu gyflwyno hysbysiad—

- (a) tynnu'n ôl y gofyniad neu'r hysbysiad;
- (b) cadarnhau'r gofyniad neu'r hysbysiad;
- (c) cymryd y camau hynny y gallai gweinyddwr eu cymryd mewn perthynas â'r weithred neu'r anwaith a roes fod i'r gofyniad neu'r hysbysiad;
- (ch) dychwelyd y penderfyniad ai cadarnhau'r gofyniad neu'r hysbysiad ai peidio, neu unrhyw fater sy'n ymwneud â'r penderfyniad hwnnw, yn ôl at y gweinyddwr.

Canllawiau o ran defnyddio sancsiynau sifil

22.—(1) Rhaid i weinyddwr gyhoeddi canllawiau am ei ddefnydd o sancsiynau sifil o dan y Rheoliadau hyn.

(2) Rhaid i'r canllawiau gynnwys yr wybodaeth berthnasol (gweler paragraffau (5) a (6)).

(3) Rhaid i weinyddwr ddiwygio'r canllawiau lle y mae hynny'n briodol.

(4) Rhaid i'r gweinyddwr roi sylw i'r canllawiau neu'r canllawiau diwygiedig wrth iddo arfer ei swyddogaethau.

(5) Yn achos canllawiau sy'n ymwneud â chosb ariannol benodedig, yr wybodaeth berthnasol y cyfeirir ati ym mharagraff (2) yw'r wybodaeth o ran—

- (a) o dan ba amgylchiadau y mae'r gosb yn debygol o gael ei gosod;
- (b) o dan ba amgylchiadau ni chaniateir gosod y gosb;

---

(1) Trosglwyddir apelau i Siambr Reoleiddio Gyffredinol Tribiwnlys yr Haen Gyntaf yn rhinwedd erthygl 5B(a) o Orchymyn Tribiwnlys yr Haen Gyntaf a'r Tribiwnlys Uchaf (Siambrau) 2008 (O.S. 2008/2684, a ddiwygiwyd gan O.S. 2009/196, 2009/1021 a 2009/1590). Mae Rheolau Gweithdrefn y Tribiwnlysoedd (Tribiwnlys yr Haen Gyntaf) (Y Siambr Reoleiddio Gyffredinol) 2009 (O.S. 2009/1976) yn gosod rheolau gweithdrefnol sy'n ymwneud â'r cyfryw apelau.

- (c) swm y gosb;
- (ch) sut y gellir cael rhyddhad rhag atebolrwydd am y gosb ac effaith y rhyddhad;
- (d) hawliau i wneud sylwadau a gwrthwynebiadau; a
- (dd) hawliau i apelio.

(6) Yn achos canllawiau sy'n ymwneud â gofyniad yn ôl disgrisiwn, yr wybodaeth berthnasol y cyfeirir ati ym mharagraff (2) yw'r wybodaeth o ran—

- (a) o dan ba amgylchiadau y mae'r gofyniad yn debygol o gael ei osod;
- (b) o dan ba amgylchiadau ni chaniateir gosod y gofyniad;
- (c) yn achos cosb ariannol amrywiadwy, y materion sy'n debygol o gael eu cymryd i ystyriaeth gan y gweinyddwr wrth iddo ddyfarnu swm y gosb (gan gynnwys, os yw'n berthnasol, unrhyw ddisgownt am adrodd yn wirfoddol am beidio â chydymffurfio);
- (ch) hawliau i wneud sylwadau a gwrthwynebiadau; a
- (d) hawliau i apelio.

Canllawiau ychwanegol

23.—(1) Rhaid i weinyddwr gyhoeddi canllawiau ynghylch sut y bydd yn arfer y pwerau a roddir gan reoliad 15 ac Atodlen 4 (cosbau am beidio â chydymffurfio) a rheoliad 16 (adennill costau gorfodi).

(2) Rhaid i'r canllawiau gynnwys, yn benodol, gwybodaeth o ran—

- (a) o dan ba amgylchiadau y mae'r pwerau'n debygol o gael eu harfer;
- (b) y materion sydd i'w hystyried wrth ddyfarnu'r symiau mewn golwg;
- (c) hawliau i apelio.

(3) Rhaid i weinyddwr ddiwygio'r canllawiau lle y mae hynny'n briodol.

(4) Rhaid i weinyddwr roi sylw i'r canllawiau neu'r canllawiau diwygiedig wrth iddo arfer ei swyddogaethau.

Ymgynghori ar ganllawiau

24. Cyn cyhoeddi unrhyw ganllawiau neu ganllawiau diwygiedig o dan y Rheoliadau hyn rhaid i weinyddwr ymgynghori â'r canlynol—

- (a) Gweinidogion Cymru;
- (b) y Swyddfa Gwell Rheoleiddio Lleol;
- (c) Cydffederasiwn Diwydiant Prydain;
- (ch) Ffederasiwn Busnesau Bach;

- (d) Consortiwm Manwerthu Prydain.

Cyhoeddi camau gorfodi

25.—(1) Rhaid i weinyddwr o bryd i'w gilydd gyhoeddi adroddiadau sy'n pennu—

- (a) yr achosion y gosodwyd sancsiwn sifil ynddynt am dorri'r Rheoliadau hyn;
- (b) os cosb ariannol benodedig yw'r sancsiwn sifil, yr achosion y rhyddhawyd atebolrwydd rhag cosb ynddynt yn unol â pharagraff 4 o Atodlen 2 (rhyddhau rhag atebolrwydd yn dilyn hysbysiad o fwriad).

(2) Ym mharagraff (1)(a) nid yw'r cyfeiriad at achosion y gosodwyd sancsiwn sifil ynddynt yn cynnwys achosion pan osodwyd y sancsiwn ond pan gafodd ei wrthdroi ar apêl.

(3) Rhaid i weinyddwr beidio â chyhoeddi adroddiad mewn unrhyw achos pan fo Gweinidogion Cymru yn hysbysu'r gweinyddwr yn ysgrifenedig y byddai'n amhriodol i wneud hynny.

Enw

Y Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynaliadwyedd a Thai, un o Weinidogion Cymru

Dyddiad

ATODLEN 1 Rheoliad 7

Esemptiadau

1.—(1) Y mathau o fagiau siopa untro nad yw rheoliad 6 yn gymwys iddynt yw—

- (a) bagiau a ddefnyddir yn unig i gynnwys bwyd heb ei becynnu ar gyfer ei fwyta gan bobl neu gan anifeiliaid;
- (b) bagiau a ddefnyddir yn unig i gynnwys hadau, bylbiau, cormau neu risomau rhydd heb eu pecynnu;
- (c) bagiau a ddefnyddir yn unig i gynnwys unrhyw fwyell, cyllell, llafn cyllell neu lafn rasel heb eu pecynnu;
- (ch) bagiau a ddefnyddir yn unig i gynnwys nwyddau heb eu pecynnu ac a halogwyd gan bridd;
- (d) bagiau a ddefnyddir yn unig i gynnwys y canlynol a gafodd eu pecynnu—

- (i) pysgod neu gynhyrchion pysgod heb eu coginio;
- (ii) cig neu gynhyrchion cig heb eu coginio;
- (iii) dofednod neu gynhyrchion dofednod heb eu coginio,

y mae, mewn perthynas â hwy, uchafswm eu dimensiynau yn 205 o filimetrau (“mm”) (lled) x 125 mm (lled cwysed) x 458 mm (uchder gan gynnwys handlenni);

- (dd) bagiau wedi eu selio a gyflenwir gan werthwr cyn cyrraedd y man gwerthu;
- (e) bagiau a ddefnyddir i gynnwys nwyddau a brynwyd ar fwrdd llongau, trenau, awyrennau, coetsis neu fysiau;
- (f) bagiau a ddefnyddir i gynnwys nwyddau a brynwyd mewn man a ddynodwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol yn fan o dan gyfyngiad diogelwch o dan adran 11A o Ddeddf Diogelwch wrth Hedfan 1982(1);
- (ff) bagiau ar gyfer pecynnu a chyflenwi post neu nwyddau wth archebu drwy'r post;
- (g) bagiau—
  - (i) a wnaed yn gyfan gwbl o bapur;
  - (ii) mae uchafswm eu dimensiynau yn 175 mm (lled) x 260 mm (uchder);
  - (iii) nad oes ganddynt gwysed; a
  - (iv) nad oes ganddynt handlen;
- (ng) bagiau—
  - (i) a wnaed yn gyfan gwbl neu'n bennaf o blastig;
  - (ii) mae uchafswm eu dimensiynau yn 125 mm (lled) x 125 mm (uchder);
  - (iii) nad oes ganddynt gwysed; a
  - (iv) nad oes ganddynt handlen;
- (h) bagiau—
  - (i) a wnaed yn gyfan gwbl o bapur;
  - (ii) mae uchafswm eu dimensiynau yn 80 mm (lled) x 50 mm (lled cwysed) x 155 mm (uchder); a
  - (iii) nad oes ganddynt handlen;
- (i) leininau â chwysed a ddefnyddir i leinio neu i lapio blychau, cratiau neu gynwysyddion eraill o natur debyg;

---

(1) 1982 p. 36; cafodd adran 11A ei mewnosod gan Ddeddf Diogelwch Awyrennol a Morol 1990 (p.31), Atodlen 1, paragraff 3; a'i diwygio gan O.S. 2010/902, rheoliadau 3 a 9(b).

- (j) bagiau a ddefnyddir yn unig i gynnwys creaduriaid byw dyfrol mewn dŵr;
- (k) bagiau a ddefnyddir yn unig i gynnwys un eitem neu fwy o'r categorïau a bennir yn is-baragraff (2).

(2) Y categorïau a bennir yw—

- (a) cynnyrch meddyginiaethol neu gyfarpar rhestredig a werthir yn unol â phresgripsiwn a ddyroddwyd gan ymarferydd meddygol cofrestredig, deintydd, rhagnodydd atodol, nyrs-ragnodydd annibynnol, nyrs sy'n rhagnodi'n annibynnol, optometrydd-ragnodydd annibynnol, fferyllydd-ragnodydd annibynnol neu broffesiynolyn iechyd yr AEE;
- (b) pan werthir neu pan gyflenwir hwy heb fod yn unol â pharagraff (a), meddyginiaeth fferyllol.

(3) Yn y paragraff hwn—

ystyr “cyfarpar rhestredig” yw cyfarpar rhestredig o fewn ystyr “*listed appliances*” yn unrhyw un o'r canlynol—

- (a) adran 80 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006(1);
- (b) erthygl 63 o Orchymyn Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Personol (Gogledd Iwerddon) 1972(2);
- (c) adran 27 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Yr Alban) 1978(3);
- (ch) adran 126 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 2006(4);

mae i “cynnyrch meddyginiaethol” yr ystyr a roddir i “*medicinal product*” yn adran 130 o Ddeddf Meddyginiaethau 1968(5);

ystyr “deintydd” (“*dentist*”) yw person sydd wedi'i gofrestru yn y gofrestr ddeintyddion a gedwir o dan adran 14 o Ddeddf Deintyddion 1984(6);

ystyr “heb ei becynnu” (“*unpacked*”) yw heb gael ei lapio'n gyfan gwbl neu'n rhannol;

ystyr “meddyginiaeth fferyllol” (“*pharmacy medicine*”) yw cynnyrch meddyginiaethol nad

---

(1) 2006 p. 42.
 (2) O.S. 1972/1265 (G.I. 14), diwygiwyd gan 1978/1907 (G.I. 26); mae diwygiadau eraill ond nid oes unrhyw un yn berthnasol.
 (3) 1978 p.29; mae diwygiadau i adran 27 nad ydynt yn berthnasol i'r Rheoliadau hyn.
 (4) 2006 p.41.
 (5) 1968 p. 67; diwygiwyd adran 130 gan O.S. 1994/3119, rheoliad 2(b); ac O.S. 2005/50, rheoliad 25(1)(c) a (d); mae diwygiadau eraill ond nid ydynt yn berthnasol.
 (6) 1984 p. 24; amnewidiwyd adran 14 gan O.S. 2005/2011, erthyglau 2(1) a 6; ac a ddiwygiwyd gan O.S. 2007/3101 rheoliadau 109 a 111.

yw'n feddyginiaeth drwy bresgripsiwn yn unig ac sydd—

- (a) yn unol ag adran 52(1) o Ddeddf Meddyginiaethau 1968, y gellir ei werthu neu ei gyflenwi yn unig o dan yr amodau a bennir yn is-adran(1)(a) i (c) o'r adran honno; neu
- (b) heblaw am y ffaith y gellir ei werthu neu ei gyflenwi yn unol ag adran 55(2) o'r Ddeddf honno, dim ond o dan yr amodau hynny y gellid ei werthu neu ei gyflenwi'n gyfreithiol;

ystyr “meddyginiaeth drwy bresgripsiwn yn unig” (“*prescription only medicine*”) yw cynnyrch meddyginiaethol—

- (a) o ddisgrifiad neu sy'n dod o fewn dosbarth a bennir mewn gorchymyn a wnaed o dan adran 58(3) o Ddeddf Meddyginiaethau 1968;
- (b) y mae adran 58 o'r Ddeddf honno yn gymwys iddo yn rhinwedd gorchymyn a wnaed o dan adran 104(4) o'r Ddeddf honno;

mae i “nyrs sy'n rhagnodi'n annibynnol” yr ystyr a roddir i “*independent nurse prescriber*” yn rheoliad 2(1) o Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gwasanaethau Fferyllol) 1992(5);

mae i “proffesiynolyn iechyd yr AEE” yr ystyr a roddir i “*EEA health professional*” yn rheoliad 1(2) o Reoliadau Meddyginiaethau at Ddefnydd Dynol (Rhagnodi gan Ymarferwyr AEE) 2008(6); 2008(6); ac

mae i “rhagnodydd atodol”, “nyrs-ragnodydd annibynnol”, “optometrydd-ragnodydd annibynnol” a “fferyllydd-ragnodydd annibynnol” yr ystyr a briodolir i “*supplementary prescriber*”, “*nurse independent prescriber*”, “*optometrist independent prescriber*” a “*pharmacist independent prescriber*” yn ôl eu trefn yn erthygl 1(2) o Orchymyn Meddyginiaethau drwy Bresgripsiwn yn Unig (Defnydd Dynol) 1997(7).

-
- (1) Diwygiwyd adran 52 gan Ddeddf Iechyd 2006 (p.28); mae diwygiadau eraill ond nid ydynt yn berthnasol.
  - (2) Diwygiwyd adran 55 gan O.S. 2004/1771, erthygl 3 a pharagraff 10(b) o'r Atodlen; gan O.S. 2006/2407, paragraffau 1 a 26 o Atodlen 8.
  - (3) Mae diwygiadau i adran 58 nad ydynt yn berthnasol i'r Rheoliadau hyn.
  - (4) Diwygiwyd adran 104 gan O.S. 2004/1031, rheoliad 54 a pharagraff 17 o Atodlen 10; a chan O.S. 2006/2407, paragraffau 1 a 54 o Atodlen 8.
  - (5) O.S. 1992/662; O.S. 2003/2624 Cy.252), O.S. 2007/205 (Cy. 19) ac O.S. 2010/1647 (Cy.155) yw'r offerynnau diwygio perthnasol.
  - (6) O.S. 2008/1692, mae diwygiadau iddo nad ydynt yn berthnasol i'r Rheoliadau hyn.
  - (7) O.S. 1997/1830; O.S. 2003/696, O.S. 2004/1771, O.S. 2005/765, O.S. 2006/915 ac O.S. 2010/1621 yw'r offerynnau diwygio perthnasol

Cosbau ariannol penodedig

RHAN 1

Gosod cosbau ariannol penodedig a gweithdrefn

Y pŵer i osod cosb ariannol benodedig

1.—(1) Caiff gweinyddwr drwy hysbysiad osod cosb ariannol benodedig ar werthwr sy'n torri'r Rheoliadau hyn o dan yr amgylchiadau a bennir yn rheoliad 11(2).

(2) Caiff gweinyddwr arfer y pŵer a roddir gan is-baragraff (1) mewn perthynas ag achos os yw wedi ei fodloni yn ôl pwysau tebygolrwydd bod y toriad yn y Rheoliadau wedi digwydd.

Cosbau ariannol penodedig

2. Swm y gosb y gellir ei gosod gan weinyddwr fel cosb ariannol benodedig mewn unrhyw achos yw'r swm a bennir yn ail golofn y tabl yn Rhan 2 drwy gyfeirio at y math o doriad yn y Rheoliadau sydd o dan sylw.

Hysbysiad o Fwriad

3.—(1) Pan fo gweinyddwr yn bwriadu gosod cosb ariannol benodedig ar werthwr, rhaid i'r gweinyddwr gyflwyno hysbysiad o fwriad i'r gwerthwr hwnnw(1).

(2) Rhaid i hysbysiad o fwriad—

- (a) datgan swm y gosb;
- (b) cynnig y cyfle i'r gwerthwr ryddhau ei hun rhag atebolrwydd am y gosb drwy dalu'r swm penodedig o fewn 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y diwrnod y cafwyd yr hysbysiad;
- (c) cynnwys gwybodaeth o ran—
  - (i) y seiliau am y bwriad i osod cosb ariannol benodedig;
  - (ii) effaith talu'r swm penodedig;
  - (iii) yr hawl i wneud sylwadau a gwrthwynebiadau a roddir gan baragraff 5;
  - (iv) o dan ba amgylchiadau ni chaiff y gweinyddwr osod y gosb ariannol benodedig;
  - (v) y cyfnod o 28 o ddiwrnodau y caniateir rhyddhau rhag atebolrwydd i gosb

---

(1) I gael ystyr “*notice of intent*” gweler paragraff 11(1)(a) o Atodlen 6 i Ddeddf Newid Hinsawdd 2008.

ariannol benodedig yn rhinwedd
paragraff 4;

- (vi) y cyfnod o 28 o ddiwrnodau y ceir gwneud sylwadau a gwrthwynebiadau ynddo;
- (vii) sut y gellir talu.

Rhyddhau rhag atebolrwydd yn dilyn hysbysiad o fwriad

4.—(1) Caiff atebolrwydd gwerthwr i gosb ariannol benodedig ei ryddhau os bydd y gwerthwr yn talu'r swm penodedig o fewn 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y diwrnod y cafwyd yr hysbysiad o fwriad sy'n ymwneud ag ef.

(2) Y swm penodedig yw'r swm a bennir yn nhrydedd golofn y tabl yn Rhan 2 drwy gyfeirio at y math o doriad yn y Rheoliadau sydd o dan sylw.

Gwneud sylwadau a gwrthwynebiadau

5.—(1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys os na fydd gwerthwr yn rhyddhau ei hun rhag atebolrwydd i gosb ariannol benodedig drwy dalu'r swm penodedig.

(2) O fewn 28 o ddiwrnodau ar ôl y diwrnod y cafodd y gwerthwr yr hysbysiad o fwriad, caiff y gwerthwr wneud sylwadau a gwrthwynebiadau ysgrifenedig i'r gweinyddwr mewn perthynas â'r gosb ariannol benodedig y bwriedir ei gosod.

Penderfynu ai gosod cosb ariannol benodedig ai peidio

6.—(1) Ar ddiwedd y cyfnod o 28 o ddiwrnodau i wneud sylwadau a gwrthwynebiadau o dan baragraff 5, rhaid i'r gweinyddwr benderfynu ai gosod y gosb ariannol benodedig ai peidio.

(2) Wrth wneud penderfyniad o dan y paragraff hwn rhaid i weinyddwr gymryd i ystyriaeth unrhyw sylwadau neu wrthwynebiadau a wnaed gan y gwerthwr yn unol â'r paragraff hwnnw.

(3) Ni chaiff gweinyddwr benderfynu gosod cosb ariannol benodedig yn unrhyw un neu ragor o'r amgylchiadau canlynol—

- (a) os cafwyd rhyddhad rhag atebolrwydd i gosb ariannol benodedig mewn perthynas â'r un toriad yn y Rheoliadau drwy dalu'r swm penodedig;
- (b) os gosodwyd eisoes gosb ariannol benodedig mewn perthynas â'r un toriad yn y Rheoliadau;
- (c) os gosodwyd gofyniad yn ôl disgrisiwn mewn perthynas â'r un weithred neu anwaith.

(4) Heb gyfyngu ar y pŵer o dan is-baragraff (1), caiff gweinyddwr benderfynu peidio â gosod cosb benodedig os yw'r gweinyddwr o'r farn y byddai'n anfuddiol gwneud hynny o dan holl amgylchiadau'r achos.

(5) Pan fo'r gweinyddwr yn penderfynu gosod y gosb ariannol benodedig rhaid iddo wneud hynny drwy gyflwyno'r hysbysiad terfynol i'r gwerthwr⁽¹⁾.

(6) Rhaid i'r hysbysiad terfynol gydymffurfio â pharagraff 7.

Cynnwys hysbysiad terfynol

7. Rhaid i'r hysbysiad terfynol gynnwys gwybodaeth o ran—

- (a) y seiliau dros osod y gosb ariannol benodedig;
- (b) ymateb y gweinyddwr i unrhyw sylwadau a gwrthwynebiadau a wnaed gan y gwerthwr;
- (c) swm y gosb;
- (ch) sut y gellir talu;
- (d) y cyfnod o 56 o ddiwrnodau y mae'n rhaid talu ynddo;
- (dd) effaith paragraff 9 (disgownt am dalu'n gynnar);
- (e) effaith paragraff 10 (cosb am dalu'n hwyr);
- (f) hawliau i apelio; ac
- (ff) canlyniadau peidio â thalu.

Talu

8.—(1) Rhaid talu cosb ariannol benodedig o fewn 56 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y diwrnod y cafwyd yr hysbysiad terfynol sy'n gosod y gosb.

Ond mae hyn yn ddarostyngedig i reoliad 21(4) (atal gofynion a hysbysiadau tra disgwylir apêl).

(2) Os bydd penderfyniad i osod cosb ariannol benodedig yn destun apêl, yna os caiff y penderfyniad hwnnw ei gadarnhau, rhaid i'r gwerthwr dalu'r gosb o fewn 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y diwrnod y dyfernir yr apêl.

Disgownt am dalu'n gynnar

9. Caiff gwerthwr ryddhau ei hun rhag atebolrwydd i gosb ariannol benodedig drwy dalu 50% o swm y gosb o fewn 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y diwrnod y cafwyd yr hysbysiad terfynol sy'n ei gosod.

---

(1) I gael ystyr "*the final notice*" gweler paragraff 11(1)(d) o Atodlen 6 i Ddeddf Newid Hinsawdd 2008.

Cosb am dalu'n hwyr

10. Os na thelir cosb ariannol benodedig o fewn y cyfnod a ganiateir yn unol â pharagraff 8 cynyddir swm y gosb gan 50%.

Seiliau apêl

11.—(1) Caiff gwerthwr apelio yn erbyn penderfyniad gweinyddwr i osod cosb ariannol benodedig.

(2) Y seiliau ar gyfer apelio yw—

- (a) bod y penderfyniad yn seiliedig ar wall ffeithiol;
- (b) bod y penderfyniad yn anghywir mewn cyfraith;
- (c) bod y penderfyniad yn afresymol am unrhyw reswm arall, neu
- (ch) unrhyw reswm arall.

RHAN 2

Symiau cosbau ariannol penodedig a symiau penodedig

<i>Toriad yn y Rheoliadau</i>	<i>Swm y gosb y gellir ei gosod yn gosb ariannol benodedig</i>	<i>Symiau penodedig</i>
Methiant i gydymffurfio â'r gofyniad i godi tâl yn unol â rheoliad 6 (rheoliad 11(1) a (2))	£200	£100
Methiant i gadw cofnodion yn unol â rheoliad 8 (rheoliad 11(1) a (2))	£100	£50
Methiant i ddal gafael ar gofnodion yn unol â rheoliad 8 (rheoliad 11(1) a (2))	£100	£50
Methiant i gyflenwi cofnodion yn unol â rheoliad 9 (rheoliad 11(1) a (2))	£100	£50

Methiant i gyhoeddi cofnodion yn unol â rheoliad 10 (rheoliad 11(1) a (2))	£100	£50
--	------	-----

ATODLEN 3 Rheoliad 12

Gofynion yn ôl disgrisiwn

RHAN 1

Gosod gofynion yn ôl disgrisiwn a gweithdrefn

Pŵer i osod gofynion yn ôl disgrisiwn

1.—(1) Caiff gweinyddwr drwy hysbysiad osod un neu fwy o ofynion yn ôl disgrisiwn ar werthwr sy'n torri'r Rheoliadau hyn(1).

(2) Caiff gweinyddwr arfer y pŵer a roddir gan is-baragraff (1) mewn perthynas ag achos os yw wedi ei fodloni yn ôl pwysau tebygolrwydd bod y toriad yn y Rheoliadau wedi digwydd.

Cosbau ariannol amrywiadwy: uchafsymiau

2. Uchafswm y gosb y caiff gweinyddwr ei gosod fel cosb ariannol amrywiadwy mewn perthynas ag unrhyw fath o doriad penodol yn y Rheoliadau yw'r swm a bennir yn ail golofn y tabl yn Rhan 2 drwy gyfeirio at y math o doriad yn y Rheoliadau sydd o dan sylw(2).

Hysbysiad o Fwriad

3.—(1) Pan fo gweinyddwr yn bwriadu gosod un neu fwy o ofynion yn ôl disgrisiwn ar werthwr, rhaid i'r gweinyddwr gyflwyno hysbysiad o fwriad i'r gwerthwr hwnnw(3).

(2) Rhaid i'r hysbysiad o fwriad—

(a) os yw'r gweinyddwr yn bwriadu gosod gofyniad yn ôl disgrisiwn nad yw'n un ariannol(4)—

-
- (1) I gael ystyr "*discretionary requirement*" gweler paragraff 12(3) o Atodlen 6 i Ddeddf Newid Hinsawdd 2008.
  - (2) I gael ystyr "*variable monetary penalty*" gweler paragraff 12(4) o Atodlen 6 i'r Ddeddf honno.
  - (3) I gael ystyr "*notice of intent*" gweler paragraff 13(1)(a) o Atodlen 6 i Ddeddf Newid Hinsawdd 2008.
  - (4) I gael ystyr "*non-monetary discretionary requirement*" gweler paragraff 12(4) o'r Ddeddf honno.

- (i) pennu'r camau y mae'r gweinyddwr yn bwriadu fydd yn ofynnol i'r gwerthwr eu cymryd;
- (ii) pennu'r cyfnod o amser y mae'r gweinyddwr yn ei fwriadu i'r camau hynny gael eu cwblhau ynddo;
- (b) os yw'r gweinyddwr yn bwriadu gosod cosb ariannol amrywiadwy, pennu swm y gosb a gynigir;
- (c) cynnwys gwybodaeth o ran—
  - (i) y seiliau am y bwriad i osod un neu fwy o ofynion yn ôl disgrisiwn;
  - (ii) yr hawl i wneud sylwadau a gwrthwynebiadau a roddir gan baragraff 4;
  - (iii) o dan ba amgylchiadau ni chaiff gweinyddwr osod un neu fwy o ofynion yn ôl disgrisiwn;
  - (iv) y cyfnod o 28 o ddiwrnodau y caniateir gwneud sylwadau a gwrthwynebiadau ynddo;
  - (v) yn achos cosb ariannol amrywiadwy, sut y gellir talu.

Gwneud sylwadau a gwrthwynebiadau

4. O fewn y 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y diwrnod y mae'r gwerthwr yn cael yr hysbysiad o fwriad, caiff y gwerthwr wneud sylwadau a gwrthwynebiadau ysgrifenedig i'r gweinyddwr mewn perthynas â'r bwriad i osod un neu fwy o ofynion yn ôl disgrisiwn.

Penderfynu ai gosod gofynion yn ôl disgrisiwn ai peidio

5.—(1) Ar ddiwedd y cyfnod o 28 o ddiwrnodau ar gyfer gwneud sylwadau a gwrthwynebiadau o dan baragraff 4, rhaid i'r gweinyddwr benderfynu ai—

- (a) gosod un neu ragor o ofynion yn ôl disgrisiwn gydag addasiadau neu hebddynt; neu
- (b) gosod unrhyw ofyniad arall yn ôl disgrisiwn y mae gan y gweinyddwr y pŵer i'w osod o dan yr Atodlen hon.

(2) Wrth wneud penderfyniad o dan y paragraff hwn rhaid i weinyddwr ystyried unrhyw sylwadau neu wrthwynebiadau a wnaed gan y gwerthwr yn unol â pharagraff 4.

(3) Ni chaiff gweinyddwr benderfynu gosod gofyniad yn ôl disgrisiwn yn unrhyw un o'r amgylchiadau canlynol—

- (a) os gosodwyd eisoes ofyniad yn ôl disgrisiwn mewn perthynas â'r un weithred neu anwaith;
- (b) os cafwyd eisoes ryddhad rhag atebolrwydd i gosb ariannol benodedig mewn perthynas â'r un toriad yn y Rheoliadau drwy dalu swm penodedig;
- (c) os gosodwyd cosb ariannol benodedig mewn perthynas â'r un toriad yn y Rheoliadau.

(4) Ni chaiff gweinyddwr benderfynu o dan y paragraff hwn i osod cosb ariannol benodedig yn lle gofyniad yn ôl disgrisiwn.

(5) Heb gyfyngu ar y pŵer o dan is-baragraff (1), caiff gweinyddwr benderfynu beidio â gosod gofyniad yn ôl disgrisiwn os yw'r gweinyddwr o'r farn y byddai'n anfuiddiol gwneud hynny o dan holl amgylchiadau'r achos.

(6) Pan fo'r gweinyddwr yn penderfynu gosod gofyniad yn ôl disgrisiwn, rhaid iddo wneud hynny drwy gyflwyno'r hysbysiad terfynol i'r gwerthwr⁽¹⁾.

(7) Rhaid i'r hysbysiad terfynol gydymffurfio â pharagraff 6.

Cynnwys hysbysiad terfynol

6. Rhaid i'r hysbysiad terfynol gynnwys gwybodaeth o ran—

- (a) y seiliau am osod un neu ragor o ofynion yn ôl disgrisiwn;
- (b) ymateb y gweinyddwr i unrhyw sylwadau a gwrthwynebiadau a wnaed gan y gwerthwr, gan gynnwys yr effaith (os oes un) ar swm y gosb ariannol amrywiadwy a osodwyd;
- (c) os yw'r gofyniad yn ôl disgrisiwn yn ofyniad yn ôl disgrisiwn nad yw'n un ariannol—
  - (i) y camau y mae'n ofynnol i'r gwerthwr eu cymryd;
  - (ii) y cyfnod o amser y mae'n rhaid cwblhau'r camau hynny ynddo;
- (ch) pan fo'r gofyniad yn ôl disgrisiwn yn gosb ariannol amrywiadwy—
  - (i) swm y gosb;
  - (ii) sut y gellir talu;
  - (iii) o fewn pa gyfnod y mae'n rhaid talu;
  - (iv) effaith paragraff 8 (disgownt am dalu'n gynnar);
  - (v) effaith paragraff 9 (cosb am dalu'n hwyr);
- (d) hawliau i apelio; ac

---

(1) I gael ystyr "the final notice" gweler paragraff 13(1)(d) o Atodlen 6 i Ddeddf Newid Hinsawdd 2008.

(dd) y canlyniadau am fethu â chydymffurfio â'r hysbysiad.

Talu

7.—(1) Rhaid i'r gwerthwr dalu cosb ariannol amrywiadwy o fewn 56 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y diwrnod y cafwyd yr hysbysiad terfynol sy'n ei gosod.

Ond mae hyn yn ddarostyngedig i reoliad 21(4) (atal gofynion a hysbysadau tra disgwylir apêl).

(2) Os bydd penderfyniad i osod cosb ariannol amrywiadwy yn destun apêl yna i'r graddau y caiff y penderfyniad hwnnw ei gadarnhau, rhaid i'r gwerthwr dalu'r gosb o fewn 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y diwrnod y dyfernir yr apêl.

Disgownt am dalu'n gynnar

8. Caiff gwerthwr ryddhau ei hun rhag atebolrwydd i gosb ariannol amrywiadwy drwy dalu 50% o swm y gosb o fewn 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y diwrnod y cafwyd yr hysbysiad terfynol sy'n ei gosod.

Cosb am dalu'n hwyr

9. Os na thelir cosb ariannol amrywiadwy o fewn y cyfnod a ganiateir yn unol â pharagraff 7 cynyddir y swm sy'n daladwy gan 50%.

Seiliau apêl

10.—(1) Caiff gwerthwr apelio yn erbyn penderfyniad gweinyddwr i osod gofyniad yn ôl disgrisiwn.

(2) Y seiliau ar gyfer apelio yw—

- (a) bod y penderfyniad yn seiliedig ar wall ffeithiol;
  - (b) bod y penderfyniad yn anghywir mewn cyfraith;
  - (c) mewn achos o gosb ariannol amrywiadwy, bod swm y gosb yn afresymol;
  - (ch) mewn achos o ofyniad yn ôl disgrisiwn nad yw'n un ariannol, bod natur y gofyniad yn afresymol;
  - (d) bod y penderfyniad yn afresymol am unrhyw reswm arall;
- (dd) unrhyw reswm arall.

RHAN 2

Cosbau ariannol amrywiadwy: uchafsymiau

<i>Toriad yn y Rheoliadau</i>	<i>Yr uchafswm y caniateir ei osod fel cosb ariannol amrywiadwy</i>
Methiant i gydymffurfio â'r gofyniad i godi tâl yn unol â rheoliad 6 (rheoliad 11(1) a (2))	£5,000
Methiant i gadw cofnodion yn unol â rheoliad 8 (rheoliad 11(1) a (2))	£5,000
Methiant i ddal gafael ar gofnodion yn unol â rheoliad 8 (rheoliad 11(1) a (2))	£5,000
Methiant i gyflenwi cofnodion yn unol â rheoliad 9 (rheoliad 11(1) a (2))	£5,000
Methiant i gyhoeddi cofnodion yn unol â rheoliad 10 (rheoliad 11(1) a (2))	£5,000
Heb achos rhesymol, yn rhoi gwybodaeth anwir neu gamarweiniol i weinyddwr (rheoliad 11(3))	£20,000
Heb achos rhesymol, yn rhwystro gweinyddwr rhag cynnal ei swyddogaethau o dan y Rheoliadau hyn neu'n methu â rhoi cymorth iddo fel arall wrth iddo gynnal y swyddogaethau hynny (rheoliad 11(3))	£20,000

ATODLEN 4 Rheoliad 15

Gofynion yn ôl disgrisiwn nad ydynt yn rhai ariannol: gorfodi

1.—(1) Yn yr Atodlen hon—

ystyr “camau penodedig” (“*specified steps*”) yw'r camau a bennir mewn hysbysiad terfynol o dan baragraff 6(c)(i) o Atodlen 3;

ystyr “cyfnod penodedig” (“*specified period*”) yw'r cyfnod a bennir mewn hysbysiad terfynol o dan baragraff 6(c)(ii) o Atodlen 3.

(2) Mae cyfeiriad yn yr Atodlen hon at fethiant llwyr yn gyfeiriad at werthwr na chymerodd ddim un o'r camau penodedig o fewn y cyfnod penodedig.

(3) Mae cyfeiriad yn yr Atodlen hon at fethiant rhannol yn gyfeiriad at werthwr a chymerodd o leiaf un o'r camau penodedig, ond nid y cyfan ohonynt, o fewn y cyfnod penodedig.

Y pŵer i osod cosbau am beidio â chydymffurfio

2.—(1) Os yw gwerthwr yn methu â chydymffurfio â gofyniad yn ôl disgrisiwn nad yw'n un ariannol, caiff gweinyddwr drwy hysbysiad osod cosb am beidio â chydymffurfio ar y gwerthwr.

(2) Caniateir gosod cosb am beidio â chydymffurfio mewn perthynas â methiant llwyr neu rannol i gydymffurfio â gofyniad yn ôl disgrisiwn nad yw'n un ariannol.

(3) Caniateir gosod cosb am beidio â chydymffurfio p'un a osodwyd cosb ariannol amrywiadwy ai peidio yn ychwanegol at y gofyniad heb fod yn ôl disgrisiwn y mae cosb am beidio â chydymffurfio yn berthnasol iddo.

(4) Mae swm y gosb am beidio â chydymffurfio i'w ddyfarnu gan y gweinyddwr.

(5) Ond uchafswm y gosb y caniateir ei gosod gan weinyddwr fel cosb am beidio â chydymffurfio yw'r swm a bennir yn is-baragraff (6) drwy gyfeirio at y math o fethiant o dan sylw.

(6) Uchafswm y cosbau yw—

- (a) £5,000 mewn perthynas â methiant rhannol;
- (b) £5,000 mewn perthynas â methiant llwyr.

Hysbysiad o Fwriad

3.—(1) Pan fo gweinyddwr yn bwriadu gosod cosb am beidio â chydymffurfio ar werthwr, rhaid i'r gweinyddwr gyflwyno i'r gwerthwr hwnnw hysbysiad o'r hyn y bwriedir ei wneud (“hysbysiad o fwriad”).

(2) Rhaid i hysbysiad o fwriad gynnwys gwybodaeth o ran—

- (a) y math o fethiant y mae'r gweinyddwr yn bwriadu gosod y gosb am beidio â chydymffurfio mewn perthynas â hi;
- (b) y camau penodedig sydd eto i'w cymryd gan y gwerthwr o dan sylw;
- (c) swm y gosb a fwriedir;
- (ch) sut y gellir talu;
- (d) erbyn pa ddyddiad y byddai'r taliad yn ddyledus;
- (dd) y canlyniadau am fethu â thalu erbyn y dyddiad y mae'n ddyledus;

- (e) yr hawl i wneud sylwadau a gwrthwynebiadau a roddir gan baragraff 4;
- (f) y cyfnod o 28 o ddiwrnodau y ceir gwneud sylwadau a gwrthwynebiadau ynddo;
- (ff) o dan ba amgylchiadau (os oes rhai) y byddai'r gweinyddwr yn dueddol o leihau swm y gosb a fwriedir.

Gwneud sylwadau a gwrthwynebiadau

4. O fewn 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y dyddiad y cafodd y gwerthwr yr hysbysiad o fwriad, caiff y gwerthwr wneud sylwadau a gwrthwynebiadau ysgrifenedig i'r gweinyddwr mewn perthynas â'r bwriad i osod cosb am beidio â chydymffurfio.

Penderfynu ai gosod cosb am beidio â chydymffurfio ai peidio

5.—(1) Ar ddiwedd y cyfnod o 28 o ddiwrnodau ar gyfer gwneud sylwadau a gwrthwynebiadau o dan baragraff 4, rhaid i'r gweinyddwr benderfynu ai gosod y gosb am beidio â chydymffurfio gydag addasiadau neu hebddynt ai peidio.

(2) Heb gyfyngu ar y pŵer o dan is-baragraff (1), caiff gweinyddwr benderfynu peidio â gosod cosb am beidio â chydymffurfio os yw'r gweinyddwr o'r farn y byddai'n anfuddiol gwneud hynny o dan holl amgylchiadau'r achos.

(3) Wrth wneud penderfyniad o dan y paragraff hwn rhaid i'r gweinyddwr ystyried unrhyw sylwadau neu wrthwynebiadau a wnaed gan y gwerthwr yn unol â pharagraff 4.

(4) Pan fo gweinyddwr yn penderfynu gosod cosb am beidio â chydymffurfio rhaid iddo wneud hynny drwy gyflwyno hysbysiad ("hysbysiad o gosb am beidio â chydymffurfio") i'r gwerthwr.

(5) Rhaid i hysbysiad o gosb am beidio â chydymffurfio gydymffurfio â pharagraff 6.

Cynnwys hysbysiad o gosb am beidio â chydymffurfio

6.—(1) Rhaid i hysbysiad o gosb am beidio â chydymffurfio gynnwys gwybodaeth o ran—

- (a) y seiliau am osod y gosb o beidio â chydymffurfio;
- (b) ymateb y gweinyddwr i unrhyw sylwadau a gwrthwynebiadau a wnaed gan y gwerthwr, gan gynnwys yr effaith (os oes un) ar swm y gosb sy'n cael ei osod;
- (c) swm y gosb;
- (ch) sut y gellir talu;
- (d) y dyddiad erbyn pryd y mae'n rhaid talu;

(dd) yr hawl i apelio; a

(e) y canlyniadau am fethu â thalu erbyn y dyddiad y mae'n ddyledus.

(2) Rhaid i gosb am beidio â chydymffurfio gael ei thalu gan werthwr o fewn 56 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y dyddiad y cafwyd yr hysbysiad sy'n ei gosod.

(3) Ond mae hyn yn ddarostyngedig i is-baragraff (4) a rheoliad 21(4) (atal gofynion a hysbysiadau tra disgwylir dyfarniad i apêl).

(4) Os cydymffurfir â gofynion y gofyniad yn ôl disgrisiwn nad yw'n un ariannol cyn bod y 56 o ddiwrnodau wedi dod i ben, nid yw'r gosb am beidio â chydymffurfio yn daladwy.

(5) Caiff gwerthwr y cyflwynwyd iddo hysbysiad o gosb am beidio â chydymffurfio apelio yn ei erbyn.

(6) Y seiliau ar gyfer apelio yw—

(a) bod y penderfyniad i gyflwyno'r hysbysiad yn seiliedig ar wall ffeithiol;

(b) bod y penderfyniad yn anghywir mewn cyfraith;

(c) bod swm y gosb yn afresymol;

(ch) bod y penderfyniad yn annheg neu'n afresymol am unrhyw reswm arall;

(d) unrhyw reswm arall.

Talu cosbau am beidio â chydymffurfio yn dilyn apêl

7. Os bydd hysbysiad o gosb am beidio â chydymffurfio yn destun apêl, yna i'r graddau y caiff yr hysbysiad ei gadarnhau, rhaid i'r gwerthwr dalu'r gosb o fewn 28 gan ddechrau ar y diwrnod y caiff yr apêl ei dyfarnu.

Cosbau am beidio â chydymffurfio: cosb am dalu'n hwyr

8. Os na thelir cosb am beidio â chydymffurfio o fewn y cyfnod a ganiateir gan baragraff 6(2) neu (yn ôl y digwydd) gan baragraff 7, cynyddir y swm sy'n daladwy gan 50%.